

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง โครงการตะวันออกกลางศึกษา ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และผลงานวิจัยต่างๆ มีการวิเคราะห์และรายงานสังเคราะห์ข่าวความเคลื่อนไหวต่างๆในภูมิภาคตะวันออกกลางทุกเดือน และรายงานสถานการณ์ตะวันออกกลางในรอบ 6 เดือนและรอบสิ้นปี

ผลงานวิจัยภายใต้หัวข้อเรื่อง “ตะวันออกกลางรอบ 6 เดือนแรก 2551: แสงรำไรแห่งสันติภาพ” ปรากฏเหตุการณ์ที่น่าจับตามองดังนี้

1. พบเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงแสงรำไรของสันติภาพดังนี้คือ แกนสหรัฐ-อิสราเอลเริ่มประกาศวิสัยทัศน์นโยบายเน้นใช้การทหารเพื่อบรรลุผลทางการเมืองได้ผลไม่เป็นไปตามคาด เกิดวิกฤติการณ์นำทั้งในสหรัฐและอิสราเอล สถานะของสหรัฐลดต่ำลงทุกด้าน โลกมุสลิมมีความเข้มแข็งขึ้น เช่นเดียวกับแกนรัสเซีย-จีน นอกจากนี้ ยังมีขบวนการสร้างสันติภาพต่อต้านสงครามเคลื่อนไหวทั่วไป

2. สถานการณ์ในอิรัก รัฐบาลอิรักแสดงความเป็นตัวเองมากขึ้น ต้องการกำหนดตารางเวลาถอนทหารสหรัฐออกจากประเทศ การสู้รบเบาบางลง แต่การฟื้นฟูประเทศยังมีงานอีกมาก ความขัดแย้งระหว่างนิกายชีอะห์และซุนหนี่ลดลง

3. สถานการณ์กลุ่มประเทศอาหรับในเขตเลแวนท์ มีความรุนแรงสูงในฉนวนกาซาและเลบานอน ขณะที่มีการเคลื่อนไหวเจรจาสันติภาพระหว่างซีเรีย-อิสราเอล ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าจับตา

4. สถานการณ์ในอัฟกานิสถานและปากีสถาน โดยทั่วไปไม่เป็นผลดีต่อพันธมิตรสหรัฐ-นาโต มีข่าวเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเจรจากับกลุ่มตอลิบาน เหตุการณ์ในปากีสถานวิจารณ์กันว่า เป็นการทำให้ประเทศนี้ให้เป็นแบบตอลิบาน

5. สถานการณ์ในอิสราเอลเกิดความสะอ่ำระสายทางการเมือง จิตใจประชาชนว้าวุ่น แต่เศรษฐกิจยังดำเนินไปได้ดี กระแสต้องการสันติภาพสูงขึ้น

6. สถานการณ์ในอิหร่านยังคงเวียนรอบอยู่เรื่องการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์และความขัดแย้งภายในชนชั้นนำ ขณะที่ฐานะของอิหร่านที่เป็นมหาอำนาจของภูมิภาคดูจะมั่นคงขึ้น สำหรับตุรกีได้พยายามเข้ามามีบทบาทในการสร้างสันติภาพในตะวันออกกลาง

7. สถานการณ์ในแกนอียิปต์-ซาอุดี-จอร์แดน โดยทั่วไปยังคงเดิม มีที่น่าสังเกตได้แก่ การแสดงบทบาทในการยุติความรุนแรงและสร้างสันติภาพอย่างเอกราชขึ้น

8. ราคาน้ำมันในรอบ 6 เดือนแรกปี 2551 พุ่งสูงเป็นประวัติการณ์ ส่งผลให้เกิดภาวะอาหารราคาแพง รวมทั้งการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

9. ในทางเศรษฐกิจกลุ่มรัฐอ่าวอาหรับเผชิญกับปัญหาเงินเฟ้อและราคาอาหารแพง และมีการเคลื่อนไหวเพื่อเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น ตลอดจนการเตรียมลงทุนทางด้านการเกษตรในต่างประเทศ

10. โลกอยู่ในกระบวนการปรับตัวครั้งใหญ่ ปรากฏค่านิยมในระดับโลกบางประการได้แก่ สันติภาพ ความเป็นธรรมหรือความยุติธรรม ความโปร่งใส และความยั่งยืน สันติภาพในตะวันออกกลางจะเป็นตัวทดสอบใหญ่ว่าประชาคมโลกมีความสามารถในการทำให้ค่านิยมนี้เป็นจริงได้เพียงใด

Abstract

The research of the “Middle East Study Project” gathered information from documents, newspapers, internet and several research findings. It conducted an analysis and produced a monthly synthesized report on the developments of various issues in the Middle East, as well as bi-annually and year-end reports of the situations in the region.

The research result under the topic “The Middle East in the First Half of 2008: The Glow of Peace” found the focus of the events as follows.

1. The circumstances showing signs of peace were found. The U.S.–Israeli faction started to realize that its policy which emphasized the use of military force to gain political achievements did not turn out as expected. Leadership crisis occurred both in the US and Israel as shown by recessive status of the US in all aspects while the Islamic world gained stronger hold. So did the Russia – China faction. In addition, there had been widespread peace making, anti-war movements.

2. As for the situations in Iraq, the Iraqi government showed greater independence, wanting to set timeline for a withdrawal of the US troop out of its soil. The fights had been minimizing but the country would be burdened with reconstruction task a great deal. Conflicts between the Sunnis and the Shiites had been easing.

3. As for the situations in Arabian states in Le Vant area, violence in Gaza Strip and Lebanon was rampant. At the same time, the move to begin peace talk between Syria and Israel was something eye catching.

4. Situations in Afganistan and Pakistan in general were not positive for the US – NATO allies as news reporting the prospects of talks with the Taliban. It was criticized that those occurrences in Pakistan were the move to make this country a Taliban regime.

5. In Israel, there had been political unrest and psychologically frustration. Yet, its economy remained in good shape. The call for peace heightened.

6. In Iran, situations centered on the nuclear energy development and conflicts among the elites. Iran’s position as the super power in the region seemed to be stabilized. Meanwhile, Turkey was trying to boost its role in the peace building process in the Middle East.

7. Situations of the Egypt – Saudi – Jordan faction in general remained the same. It was notable that the party played more serious role in attempt to end the violence and build peace.

8. For the first half of 2008, oil prices hit unprecedented peak resulting in higher food prices and world economic recession.

9. On economic front, the Arab Gulf states encountered financial inflation and high food prices. There had been movement to open more to foreign investment and get ready for investment in farming sector abroad.

10. The world is in the process of self adjustment, with the reemerging of certain values such as peace, fairness or justice, prosperity and sustainability. Peace in the Middle East would be a big challenge to the world community whether they could materialize these values and to what extent.